

УДК 330.322: 636.52/.58.033

© 2011

Коломієць Н.О., старший викладач

Харківська державна зооветеринарна академія

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ГАЛУЗІ М'ЯСНОГО ПТАХІВНИЦТВА

Рецензент – доктор економічних наук М.А. Сади́ков

На основі аналізу літератури та роботи птахівницьких господарств України проаналізована інвестиційна привабливість галузі м'ясного птахівництва. Представлені сучасні підходи до проблеми втілення інвестицій у виробництво м'яса курей. Зазначено, що на особливу увагу заслуговують питання оцінки інвестиційної привабливості при виробництві продукції в умовах птахопідприємств різного типу. М'ясне птахівництво – це, в першу чергу, бройлерне птахівництво. Бройлерне птахівництво, як одна з науковоміських галузей АПК, у значній мірі залежить від ефективності інноваційних процесів, визначається рівнем інвестиційної активності його підприємств і галузі.

Ключові слова: птахівництво, птахофабрика, інвестиції, перспектива, м'ясо курчат-бройлерів.

Постановка проблеми. На всіх етапах історії суспільного виробництва вирішальне значення у підвищенні його стабільності, технічної досконалості й економічної ефективності відіграв взаємопов'язаний процес розвитку науки, модернізації техніки й технології виробництва. Постійне вдосконалення засобів і предметів праці, технології виробництва і його організації – головна рушійна сила розвитку продуктивних сил і економічного зростання кожної країни.

Розвиток науки і техніки в Україні має базуватися на реанімації та стимулюванні розвитку науково-технічного потенціалу, збільшенні інвестицій у науку, складанні короткострокових і довгострокових науково-технічних програм, підвищенні рівня наукового забезпечення розвитку господарського комплексу і всіх його галузей [2, с. 505].

На жаль, через низку помилок ми затягнули ринкову перебудову на роки. Більше того, немає перспективи з формування ринкової інфраструктури на селі та вкладання інвестицій у сферу АПК. Ми сподіваємося на крупні міжнародні та вітчизняні банківські структури, які, знаючи низьку ефективність сфер АПК, займають очікувальну позицію, або на авторитет великих комерційних фірм, які також інколи лобіюють власні інтереси [1, с. 59].

В останні роки галузь птахівництва в нашій країні характеризується динамічним розвитком. Щодо

річно значно збільшуються обсяги виробництва харчових яєць та м'яса курчат-бройлерів. Продукція птахівництва користується значним попитом у споживачів. Поряд із високою якістю і дієтичними властивостями м'ясо птиці є дешевшим від м'яса інших тварин, тому більшість споживачів надає йому перевагу, порівняно з іншими продуктами, які містять тваринний білок [5, с. 8].

Бройлерне птахівництво, як одна з науковоміських галузей АПК, значно залежить від ефективності інноваційних процесів.

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Згідно зі статтею 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність», під інвестиціями розуміють «всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект».

Інвестиції у відтворення основних фондів і на приріст матеріально-виробничих запасів здійснюються у формі капітальних вкладень» [5, с. 284].

В умовах економіки, яка стабільно розвивається, інвестиції у фінансові інструменти є способом мобілізації та перерозподілу капіталу на фондовому ринку з метою забезпечення стійкого економічного зростання [6, с. 248].

У сучасній економічній літературі мають місце різні (іноді – помилкові) тлумачення змісту терміну «економічна сутність інвестицій».

Найбільш типова помилка, як свідчить огляд літературних джерел, полягає в тому, що інвестиції розглядаються як будь-яке вкладання коштів, яке може й не забезпечити ні зростання капіталу, ні одержання прибутку. До них частіше всього відносяться так звані «споживчі інвестиції» (купівля предметів домашнього вжитку, автомобілів, квартир тощо). По суті, даний об'єкт вкладень споживачів за своїм економічним змістом не відповідає поняттю інвестицій, – ці вкладення доцільно розцінювати як форму заощаджень. Водночас вкладення в нерухомість можуть набувати й інвестиційних рис [2, с. 506].

Результати дослідження. Досвід розвитку окремих країн свідчить, що стабільність, як в економіці, так і в соціальній сфері, забезпечується за рахунок трьох основних факторів, що є стержневими в розвитку економіки. Це: зайнятість населення, стабільні ціни та економічне зростання. Взаємозв'язок між цими факторами характеризується таким чином (див. рис.).

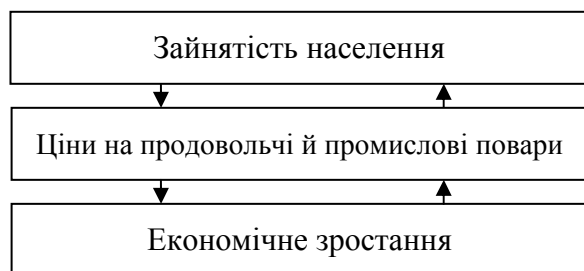

Рис. Взаємозв'язок між факторами економічного росту

Між цими факторами існує певний взаємозв'язок і взаємодія. Причому, стабілізація цін на продовольчі та промислові товари, особливо на сировину й матеріальні ресурси, має виключно важливе значення, поскільки при інфляційному процесі різко скорочуються інвестиції на розвиток виробництва. Це, у свою чергу, уповільнює темпи економічного росту й скорочує число зайнятих робітників, загострює соціально-економічну ситуацію в суспільстві. Тому й не випадково позитивний досвід розвитку економіки США після другої світової війни розглядається з точки зору трьох ключових цілей: досягнення високого рівня зайнятості, стабільності цін і економічного росту [1, с. 58].

Значення проблеми інвестиційного забезпечення бройлерного птахівництва підсилюється тим, що високотехнологічна галузь даного підприємства відрізняється швидкими темпами відтворення, пропонує необхідність постійного створення та розповсюдження нововведень на базі привабливості зовнішніх і внутрішніх інвестицій [4, с. 30].

Сучасна науково-технічна й технологічна новизна виготовлення українського птахопродукту не дозволяє успішно конкурувати з зарубіжними компаніями. В зв'язку з цим постало завдання розробки та реалізації комплексу організаційно-економічних заходів, які б сприяли підвищенню інвестиційної активності птахівничих комплексів.

Вирішення даної проблеми базується на системі методичних положень і наукових позицій, згідно з якими, обмежений ріст капіталу в бройлерному птахівництві не може забезпечити необхідним для прискорення інноваційного розви-

тку притоку інвестиційних ресурсів [4, с. 31]. У зв'язку з цим прогресивні зміни в техніці й технології в конкуренції з міжнародними компаніями з виробництва м'яса бройлерів можливе при формуванні у вітчизняному птахівництві організаційно-економічного механізму розвитку інвестиційної активності та практичного застосування адекватних інструментів для привабливості в бройлерно-птахівничий продовольчий комплекс внутрішніх, державних та іноземних інвестицій.

Позитивні зрушення в розвитку м'ясного птахівництва України обумовлені впровадженням нових технологій, сучасних іноземних і вітчизняних кросів птиці, реконструкцією наявних пташників та будівництвом нових, інвестиціями й підтримкою держави. Виважена державна політика в птахівництві підтвердила, що можна створювати умови, за яких бізнес починає вкладати власні кошти у розвиток відповідних напрямів аграрного виробництва: зараз ми вже забули, що таке, наприклад, «ніжки Буша» [3, с. 3–4].

Прикладом успішного розв'язання цих проблем, із нашого погляду, може служити група компаній «Агротон». «Агротон» – великий диверсифікований вертикально інтегрований сільськогосподарський виробник Східної України. Нині «Агротон» є четвертим найбільшим виробником в Україні і шостим найбільшим виробником в Європі за площами оброблених земель із-поміж представників аграрних компаній, акції яких котируються на біржі.

Чернухінська птахофабрика – одна зі складових компанії «Агротон» – була збудована в далекому 1974 році й профункціонувала до 1995 року, після чого закрилася на довгі 10 (!) років. Сьогодні це 40 реконструйованих пташників, нові комунікації газу, електрифікації та водопостачання з повною системою чистки, комплектне обладнання пташників компанії ROXELL. Безвідходне виробництво м'яса бройлерів із повним розбором туш і заморожуванням фаршу.

На початку 2011 року фабрика запустила нещодавно придбаний племптахопродуктор «Мирний» на 14 із лишнім мільйонів виведеного яйця. Свого часу Чернухінська птахофабрика вийшла на 35 000 тонн м'яса птиці в рік. У 2010 році на птахофабриці працювало 286 чоловік. Не дивлячись на відносно невисоку заробітну плату (1700 гривень), колектив птахофабрики стабільний (7, с. 8).

За декілька десятків кілометрів від Чернухінської знаходиться Луганська птахофабрика (нині – СТОВ «АВІС»). На кордоні Луганська розташувалась і понад 10 років після зміни власника працює птахофабрика з виробництва харчових

яєць. 700 тис. голів птиці на рік на двох майданчиках у семи корпусах по 70–82 тис. голів птиці на кожній; працюють на новому обладнанні HELLMANN POULTRY EQUIPMENT та Big Dutchman, дають продуктивність вище 300 яєць на середню несучку.

Нині більшість птахівничих підприємств – це інтегровані підприємства з хімічною і переробною промисловістю, які характеризуються замкнутим циклом виробництва [7, с. 5].

Для успішної роботи такого підприємства важливими факторами є не лише правильна, чітко витримана технологічна схема виробничого процесу, але й впровадження систем забезпечення якості та контролю продукції.

Виходячи з такої ситуації, нині значної уваги потребує встановлення ефективності виробництва, особливо при застосуванні нових ресурсозберігаючих прийомів у технологічному процесі, встановлення якісних показників усіх складових раціонів, визначення впливу факторів зовнішнього середовища на якісні показники продукції.

Висновки. Виробництво м'яса бройлерів не має достатньої державної підтримки, зокрема на

розвиток державної протекціоністської політики на виробництво продукції. Вирішенню проблеми мало б сприяти освоєння накреслених планів держави зі скорочення ввозу імпортих «ніжок Буша», оскільки вітчизняні виробники здатні самостійно збільшити цей об'єм.

У птахівничій галузі чекають продовження всіх (раніше розпочатих) програм із субсидування кредитів для бройлерного птахівництва.

Негативним фактором є постійний ріст тарифів на електроенергію, який є значною складовою в формуванні собівартості бройлерної продукції. За таких умов товаровиробники бройлерної продукції змушені збільшувати ціни на вироблену продукцію, що негативно впливає на соціальні умови в регіонах.

Державі варто звернути увагу на автоматизацію, механізацію, а також впровадження сучасних інноваційних технологій у галузі птахівництва, що дасть можливість вітчизняному товаровиробнику будувати прогнози та інвестиційні проекти на майбутнє, спрямовані на забезпечення якісною продукцією споживача.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Агапова Є.М. Проблеми забезпечення якості продукції птахівництва // Сучасне птахівництво. – 2010. – № 6. – С. 8–10.
2. Зубець М.В. Наукові засади розвитку агропромислового виробництва в сучасних умовах // Економіка АПК. – 2011. – № 1. – С. 3–4.
3. Кірейцева Г.Г. Фінансовий менеджмент // Навч. пос. – К.: Центр навчальної літ-ри, 2004. – 284 с.
4. Куян Н. Производство мяса бройлеров и пищевого яйца на крупнейших птицефабриках Луганской области // Эффективное птахівництво. – 2011. – № 1. – С. 5.
5. Нечаев В.И. Инвестиции как основной фактор реализации научно-технического прогресса в бройлерном птицеводстве // Предприятия АПК в рыночной экономике. – 2010. – №11. – С. 30–33.
6. Садыков М.А. Обоснование инновационных решений в сельском хозяйстве // Монография. – Х., 2000. – 273 с.
7. Скібіцький О.М. Антикризисный менеджмент // Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літ-ри, 2009. – 568 с.